

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Barzaei Herovm Helvetiorvm Epistolae

Barzaeus, Johannes

Fribvrgi Helvetiorvm, 1657

2. Foedus Austriacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13014

Aureus hinc aries gemino sua mœnia cornu
 Protegat: immanis fulguret inde tigris. (frontem
 Taurum alia, aut colubrum, caprumuè, aquilamuè bi-
 Aut humero alatum; jaçtet, utroque Leam:
 Cuique suæ gazæ, sua, sint insignia: Nobis
 Supplet abundè omnes palmifer V R S V S opes.

*A Passi sunt Solodori circa annum Christi. 288. B. Vexillum
 hoc Austriacum hodieq; ostenditur in Ecclesia Colleg: ibidem.
 Cùm Scriptores alij Ducem signatè non nominent, expressè nomi-
 natur Leopoldus à Sebastiano Munstero l. 3. f. 435.*

II.

A R G V M E N T V M.

Ludovicus XI. Galliarum Rex, generosissi-
 mos Heluetiorum animos, Anno 1444. ad Diui
 Iacobi iuxta Basileam expertus, iisdem & Archiduci
 Austrie Sigismundo author extitit, ut pacem compo-
 nerent, mutuaq; in fœdera coirent. Proposito huic exe-
 quendo, præter Nobiliss. Equitem Nicolaum à Dieß-
 bach, usus præcipuè fuerat operâ Iodoci à Syllinen Lu-
 cernatis, Viri egregij, atq; ex Præposito Beronensi, ad
 Episcopatus Sedunensis mitram, & Gratianopolitani
 administrationem euecti. Fœdus ipsum præter Orbis
 opinionem, ad Ludouici Regis instantiam, primariò fuit
 compositum 1474. Quod licet in bello sueuico sit in-
 terruptum, à Maximiliano tamen I. Imper. circa An-
 num 1511. fuit restauratum, Burgundiæ Comitatu in
 fœdus hoc hereditarium assumpto. Eius tenorem Io-
 docus ipse primariè Heluetiorum Reipubl. exponit.

IODOCVS A SYLEINEN,
HENRICO GÖLDY à Tieffenayv,
Equiti, Patricio Tigurino.

De Fœdere Austriaco, sine Hereditario.

Siste Gradiue pedem, lituosque & bellica ab alto
Fige trophæa tholo. Pax jucundissima rerum,
Dulcor amorque hominum, quæ tanto tempore
Hæsit apud Gyaros, jam ferta virentis oliuæ (sallos
Explicat, & nostras optata reuertit in oras.
AUSTRIA Martipotens, Alemannæ gloria terræ,
Et basis Imperij, compluribus hætenus annis
Plüs satis infesto, nobiscum exercita, bello,
Hostiles furias, bacchataque atrociüs, arma
Deierat, ac stabilem poscit, cum Fœdere, pacem.
Rara salus bello, lauro licet ubere, & auro
Heluetiam, spoliisque simul ditarit opimis:
Rara salus bello est: ferit oppida, diruit urbes,
Stare vetat Cæcerem, lætum populatur Iacchum,
Sternit humi, fundoque simul fortissima adequat
Mænia, Torquatos euiscerat, enecat Iros:
Vana perinde sacris, & sacra perinde profanis
Miscet, & Elicij plüs ipsa Veiovis irâ
Fulminat, afflicti pestis deterrima mundi.
Terrigenis, Pax, dulce bonum, pulcherrima cæli
Filia (quæ Cereri, quæ pabula grata Lyæo
Porrigit, & blando complectitur omnia nexu)
Sexcentis meritò venit anteferenda triumphis.
Belli elementa ruant, quando inclinantibus astris
Excubat ad patrios, Pax & concordia, postes.
Ille Monarcha potens, æquo moderamine Francum
Qui regit imperium: quem virtus Helueta nuper
Terruit, ingentes cum armatæ Galliæ acervos
Rauriacas, trepidante solo, duxisset in oras:
Ille, inquam, Heluetiæ Rex LVDOVICVS amicam
Ferre paratus opem, curâ septempace dudum
Discordes animos, & longi tædia belli
Nititur à nostris, satagitque auertere teetis,

Ille

Ille decor Regum, cuius prudentia cælos
 Voluit, & omnigeni penetrat mysteria mundi,
Fœdere perpetuo Nobis celeberrimam adunat
Austriam, & à tanta venturos stirpe Monarchas.
 Ille SIGISMVNDI consensum Principis, ille
 Austriacæ jam pacta Domûs, mentemque fidemque
 Obtinuit, studiisque animi solertibus, omnem
 Pro tam magnifico stabiliuit fœdere normam a.
 Nos modo consilium nî detrectamus amicum,
 AVSTRIA perpetuo nobilcum fœdere juncta est.

Ille augusta Domus, quæ nomina *Cæsarum* auito
 Explicat è folio: quæ tanquam uberrima mater
 Imperio fortes hoc tempore præbet Atlantes,
 Teutoniæque Duces: illa omnibus obruta gazis,
 Omnibus ætheræ donisque bonisque Pronæ
Austria, *Suicis* jam æterno fœdere nexa,
 Dissidij insanos permutat amore tumultus.
 Hei quantum famæ, quantumque parare decoris,
 Per tam præcipites, effuso sanguine, dextras
 Vtraque Gens poterat! Quantos captare triumphos,
 Iam bis vicenis bella hæc exercita lustris!
 Threicios penetrare sinus, terrere feroces
 Sauromatûm populos: per Atlantidos arua Calypsûs,
 Per Syrtes Libycas, Gens hæc unita, per ipsas
 Eridani spumas extendere jura, sibi que
 Subdere Parrhasij sedes potuisset Euandri.
 Iam quoque si socias gens cœperit Helueta bello
 Pannonas, unito poterunt proferre secures
 Robore, ad extremam, trans ponti cærule, Thulem.

Atque, immaturos ne quis præiudicet actus,
 FOEDERIS hic tenor est. Ut cæpta utrinque secundet
 Numinis alma Trias; diuina petatur ab illo
 Gratia Principio: quod dirigit omnia solo,
 Per mare, per terras, per Tartara, & æthera, nutu:
 Quo sine nil validum, nihil est durable, cuius
 Erigit humanas reprimitque, potentia, sortes.
 Illius, ut fas est, augendo semper honori,
 Mutua belligeræ coëant in fœdera gentes,
Austrj & Heluetyj: Pars approbet utraque pacem;

Vtra-

Vtraque liuorem, belli que præambula vitet
 Iurgia; legitimum teneat concordia clauum.
 Pristina sic facies rerumque hominumque, simulque
 Libera per tutas vigeant commercia terras.
 Alterutram partem si rancor, & orta simultas
 Acrius irritent; in apertam neutra feratur
 Bellonæ rabiem: stent coram Iudice causæ,
 Dicaturque dies, adeat pars læsa tribunal,
 Urbibus è geminis, dabit aut CONSTANTIA pandum,
 Aut BASILEA forum: sacram fouet utraq; mitram,
 Vtraque juris amans, Rhadamanthi præsidis urnam
 Porriget, & motam dirimet sine sanguine litem.

Bella *Sigismundum* si fors inopina fatigent
 Principem; ad *Austriacæ*, quantum decet, æra crumenæ,
 Natio *Suitiadum* sataget, de jure petitas
 Mittere suppetias; & lecto milite læsum
 Proteget *Archiducem*: verum hinc feruetur honesti,
 Iustitiæque tenor. Nobis dabit ipse vicissim
 Auxiliatricem, si poscant tempora, dextram.

Prædia, rura, arces, pagi, castra, oppida & Vrbes,
 Et quicquid terræ, quicquid ditionis, & agri.
 Hactenus *Helueticæ* sibi subiecere secures.
 Pareat *Helueticis*. Sua quondam hinc jura, resignat
Austria. *Suitiadum* rata sit possessio, & istas
 Pacifico, per seclâ regant, moderamine, terras.
 Instrumenta tamen, tabulæque authenticæ, ad usum
 Principis erectæ (nostro quæ nempe nec obsunt,
 Nec Statui profunt) Dominis reddantur auitis.

Exeram & *Austriaco* natam sub Principe plebem
 Associare sibi tutelâ, fœdere, recto,
 Aut numerare suos, aut inter scribere ciues:
Helueticis caueant: caueat Dux ipse vicissim
 Allicere *Helueticos*: saluâ nisi pace prioris
 Principis aut Domini, veterem mutare tabernam
 Indigenæ, atque alias malint inquirere sedes.
 Hosti subsidium, testumque, laremque, stipemque,
 Et cum securo victum præbere meatu,
 Fœderis ordo verat. Quocirca aut tendere dextram,
 Aut capere hospitio, victuue, penuue, manuue.

I.

Aut

Aut quacunque aliâ demum ratione tueri
Hostiles acies, & ijdem clamuè palamuè
Mittere suppetias, quia res censuraque juris
Publica non tolerat, nec fœdera nostra probabunt.

Excitet armatos ne res inluetâ crabrones,
Sollicitent neutram noua vectigalia gentem.
Nec tricæ insolitæ, portoria, feuda, tributa,
Alterutri addictos onerentuè, grauentuè colonos.

Præteritum quæcunque tulit fastidia bellum
Austria & Heluetiæ, rancores, funera, luctus,
Tamque graues irarum ignes, vitæque charybdes,
In fumos abeant, submersauè Nereus imo,
Occulat in barathro. Mutetur amore similtas,
Dissidijque omnes, tam turbido in æquore, tricæ,
Trans vehat Hesperiam veneranda *amnestia* Calpen.

Si verò extinctos iniuria quælibet ignes
Suscitat, in veterem concordia læsa furorem
Ne rursus erumpat: caueat pars quæque calenti
Addere ligna foco: tollatur causa, peribit
Ilicet effectus. Mæsonica scommata, lannas,
Et sine honore jocos, & non sine dente cauillos
Vtraque gens prohibe. Si quid fortuna propinquo
Contulit Eugenio, stultus ne incessat Amyntas.
In paruis etiam solet indignatio dentes
Addere & à falsis procedunt verbera verbis:
Verbera sopitum reuocant ad tympana Martem:
Mars acuit choleram, cholera nec Mempheos alti
Frena dabunt muri: Babylonem, Pergama, Thebas
Sternit, & aërias, facto impete, perforat Alpes.

Hisce quidem pactis geret. utraque Natio morem;
Vtraque consensum, & falsi sine schemate fuci,
Sponte suapte dabit. Contra hæc (cum incerta teramus
Secula) fœdifrago si quisquam impegerit actu:
Ne rursus armisonæ Marti laxentur habenæ,
Extra sanguineam conuentio fiat arenam.

Atque ita propositas, tali que tenore refertas,
Ad L VDOVICI matura arbitria Regis,
Condidimus leges. His me præsentem, nec ullam
Pro Patriæ fructu remoram patiente, sereno

Annuit assensu, pace omni ac fœdere dignus,
 Dignus & Euboici transcendere pulueris annos,
 Ipse SIGISMUNDVS; fixasque, ratasque, probasque;
 Censuit, ac firmas jubet annis esse futuris.

Quin ut legitimum sua seruet pondera fœdus,
Austriacam DVX ipse *Domum*, gentemque, genusque,
 Et descensuros à tantâ stirpe Nepotes,
 Ut pacti socios, sic Fœderis esse tenaces,
 Egregio feruore, jubet. Sint fœderis arrha,
 Thessera sint pacis, quos nostra exinde quotannis
 Spondet, & Heluetijs fixos dabit AVSTRIA nummos. *b.*
 Dixit, & Augusto rata reddidit omnia vultu. (textam

FOEDERIS hæc summa est, quam paucis hisce re-
 HENRICO offerimus; quem prudentissima rerum,
 Palladis ac Martis vocat, experientia, pullum;
 Quem *Tigurina* suos inter Respublica cernit
 Fulgere Patricios: & quæ virtute refertos
 Euehit heroes, heroum ex ordine censo,
 Iure suo meritas impertijt Urbis habenas.

Pactarum interea lex atque decencia rerum
 Exigit, ut tanto memorati Regis amori
 Helueta perpetuas exsoluat natio grates.
 Ipfius auspicijs, curaque ingente, sepulti
 Sunt animorum æstus; jucundâ pacis oliuâ
 Marspiter, & fœdum inutatur Fœdere bellum.
 Viuat, & optatos sua sceptrâ propaget in annos
 Ille decor Regum, qui Lilia Franca potenti
 Protegit imperio: qui tanti Fœderis auctor,
 Arbiter & caput est: cuius virtute ministrâ,
 AVSTRII & HELVETII socio sunt fœdere nexi.
 Viuat, & inuictis quanquam sit prosper in armis,
 Par Laërtiadi sit acumine mentis Vlyssi:
 Hic tamen, ô utinam, Rex tantus & ipse, perennem
 Austriaco posthac statuat cum sanguine pacem.

A. B. Explicat hæc omnia dilucide *Iofias Simler* Libro de re-
 gimine Heluetiorum &c.